Zaaknummer 385248-2022

Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 8 december 2022 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer H.F. van Oosterhout, mevrouw D.S. Leal-Keen, de heer J. Otter, de heer G.P. Rink, de heer R. Wanders (PvdA)
De commissieleden	:	de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer M. Meijer (VVD), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer D. Woltman (Wakker Emmen), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer W.L.H. Moinat (SP), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M.P. Hornis (50PLUS), de heer K. Bosma (PVV)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom.
VVD stelt, bij afwezigheid van Forum voor Democratie, voor om agendapunten 9A, 9B en 9C naar de januaricommissie te verplaatsen. Voorts het verzoek aan de burgemeester om, als in de tussentijd iets urgents gebeurt, de raad erbij te betrekken.
Burgemeester Van Oosterhout zegt dit laatste toe bij urgente ontwikkelingen.
De agenda wordt met deze wijziging vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium:

Wethouder Rink memoreert de recente lobby voor de MIRT-bereikbaarheidsgelden en heeft in dat gremium op 10 november het bidbook van de Nedersaksenlijn aangeboden. Het kabinet maakte eerst een voor het Noorden ongunstige verdeling van die gelden bekend. Dank aan de raads(commissie)leden die via de partijlijnen ook aandacht hiervoor vroegen. Deze week was er goed nieuws van de unaniem aangenomen Kamermotie over procesversnelling bij het MIRT-onderzoek naar de Nedersaksenlijn en de gedeeltelijke financiering. Via andere moties en amendementen zijn in Den Haag ook middelen voor aanpassing van bestaand noordelijk spoor toegekend.
Burgemeester Van Oosterhout haalt de ongekend kritische VNG-reactie aan op het wetsvoorstel voor de Spreidingswet: de kans is reëel dat daar nog het nodige aan wordt veranderd. De crisisnoodopvang (sporthal Bargeres) is beëindigd. Deze lijkt nog minstens het eerste kwartaal van 2023 nodig te zijn. Of het asielbeleid dan zo op orde is dat er weer voldoende reguliere AZC-opvang is, is nog niet zeker. Of er in 2023 weer crisisnoodopvang in Emmen komt, wordt in Drents verband nog besproken. 12 december is er vervolgoverleg in de VDG over de opvang van Oekraïners en tijdelijke opvang van de overloop in Ter Apel.
Wethouder Wanders vult aan dat de VNG een Tijdelijke Commissie Asiel & Migratie heeft ingesteld, waarin de heer Wanders zitting heeft. De verwachting is dat de landelijke beddencapaciteit voor Oekraïners verder wordt opgehoogd, naar schatting van 3.200 naar 4.000 in Drenthe. B&W inventariseren wat dit voor Emmen (eventueel) betekent. Begin december was er een informatie-

avond voor 33 ‘derdelanders’, die in Oekraïne die status al hadden, van wie op grond van landelijke regelgeving de opvang eindigt en Nederland verlaten met ondersteuning: hetzij naar hun eigen land, hetzij via de ‘Ter Apel-procedure’. De 33 krijgen een week tijd hier een plan voor te maken. Voor het totale gebied van de Greenwise Campus hebben alle stakeholders dit kwartaal het proces opgestart voor het integraal ontwikkelperspectief via een inspirerende visie, die ook gedragen wordt door al deze partijen. De afronding vindt hopelijk rond komende zomer plaats.
Wethouder Otter meldt dat, na de goede C-discussie in de commissie van 7 december jl. over de te herijken visie op het Rensenpark, op 9 december om 15.00 uur de verbouwing wordt geopend van het Biochron en tevens het festival China Lights van start gaat in het park. Van de perspublicatie op 7 december over Area naar aanleiding van een onderzoek wisten de aandeelhouders Emmen, Coevorden en Hoogeveen en zelfs Area niets. Dat gaf onrust. Hoogeveen bleek later via een procesbrief een samenvatting van het rapport te hebben ontvangen. Het college krijgt dat rapport nog, exclusief het deel dat onder bedrijfsgeheim valt, met de mogelijkheid tot hoor en wederhoor over de conclusies en vervolgstappen. In een later stadium wordt de raad erbij betrokken.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen
De heer Knobbe (inwoner) zag dat Sinterklaas Emmen is gestopt met de Blackfaced Piet, maar volgens het evenementenbeleid subsidieert de gemeente Emmen nog steeds Sinterklaas-evenementen met Zwarte Pieten. Op 13 oktober zette de burgemeester schriftelijk het Zwarte Piet-beleid uiteen, dat in lijn zou zijn met het advies van het College voor de Rechten van de Mens. Volgens dat college zelf klopt dit niet. De raad stemde niettemin stilzwijgend in met dit beleid. De burgemeester wil in de Zwarte Piet-discussie neutraal zijn, het Meldpunt Discriminatie Drenthe (MDD) ook. Van alle landelijke antidiscriminatievoorzieningen is alleen nog het MDD neutraal rond Zwarte Piet, een achterhaald standpunt. De heer Knobbe zal bij het College van de Rechten van de Mens een zaak aanspannen tegen het MDD. Hij is overtuigd dat hij in het gelijk wordt gesteld. De burgemeester wil depolariseren, maar gooide zelf in 2019 olie op het vuur in het lokale Sinterklaasjournaal in het bijzijn van Zwarte Piet. Na een Woo-verzoek laat informatie zien dat de burgemeester in de controverse over Zwarte Piet welbewust kiest voor ‘het stille midden’, gekenmerkt door een vermeend empathische houding. Op 6 september was de dialoogavond over Zwarte Piet in de Grote Kerk in Emmen. De heer Knobbe vond dat niet opportuun: het is geen neutrale locatie. De kerk toont zich eerder voor- dan tegenstander van Zwarte Piet – in het koloniale tijdperk al – en heeft zelf nooit een actie gehouden tegen discriminatie en racisme. De heer Knobbe vindt het fijn dat Zwarte Piet op de agenda staat, maar houdt de burgemeester en de raad het volgende voor: ‘Bezint eer gij begint’.

5. Rondvraag
D66 heeft twee vragen. 1) De aanpak radicalisering en extremisme is een groot thema in Emmen en gezien de geplande coup in Duitsland nog immer actueel. Onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen concludeert dat in het publieke domein en beleid de nadruk onterecht vaak ligt op jihadistisch extremisme. In deze regio zijn vaker nieuwe vormen in opkomst als anti-overheidextremisme met een regelmatige kruisbestuiving met extreemrechts. Bovendien stelt het onderzoek dat in onder andere Emmen de structuren voor de aanpak ervan minder zijn ontwikkeld dan elders in het Noorden. Wil het college het onderzoek bestuderen en een actueel beeld van de aanpak van discriminatie en radicalisering met de raad delen? 2) D66 en de VVD vroegen al vaker aandacht voor wildplakken. Eind dit jaar zou een APV-wijziging volgen met aanvullende eisen hiervoor richting organisatoren. Daar deze avond geen voorstel voorligt, graag een update.
Burgemeester Van Oosterhout antwoordt dat op 11 november in een Noord-Nederlands burgemeestersoverleg het RUG-onderzoek is besproken. De ontwikkelingen rond radicalisering en extremisme zijn fluïde. B&W hebben nu het beeld van relatieve rust, met als kanttekening dat de vraag is hoe compleet dat beeld is. Er waren in 2022 geen verontruste signalen van de AIVD, daar-

voor wel De aandacht van B&W hierop moet weer intensiever worden. In plaats van de rondvraag lijkt het beter dit thema uitgebreid te behandelen bij het Veiligheidsplan in de januaricommissie, in aanwezigheid van politie en OM.
Wethouder Otter meldt dat de basisstukken voor de APV-wijzigingen klaarlagen. Het voorstel is vertraagd vanwege landelijke ontwikkelingen (lachgasverbod, uitstel Omgevingswet) en staat nu gepland voor de maartcyclus van 2023. Het college beijvert zich niettemin om de geactualiseerde APV te vervroegen naar vóór de Statenverkiezingen medio maart.

ChristenUnie was verontrust over het B&W-bericht om door te werken aan het boswonen langs de Oude Roswinkelerweg in Emmen. Let het college er daarbij op om niet met geluidscontouren te gaan werken, die kunnen conflicteren met de positieve ontwikkelingen rond de Nedersaksenlijn?
Wethouder Otter verwacht niet dat die boswoningen te maken krijgen met geluidsnormen.

PVV kaart de overlast door asielzoekers in Nieuw-Weerdinge aan. Zijn B&W ervan overtuigd dat de parttime inzet van straatcoaches werkelijk bijdraagt aan minder overlast? Zijn deze kosten voor rekening voor de gemeente of te declareren bij het COA? Wist het college dat enkele inwoners de overlast zo beu waren dat er werd gesproken over het oprichten van een burgerwacht?
Burgemeester Van Oosterhout geeft aan dat de straatcoaches geen garantie zijn voor 100% effectiviteit. Wel worden zij apart getraind. Ervaringen in Ter Apel leren dat zij goede interventies plegen. Voorts lopen er ook politie en boa's rond in het gebied, inclusief camera's op strategische plekken. Uit intensief overleg met de EOP Nieuw-Weerdinge en overige inwoners blijkt dat ook zij menen dat straatcoaches (mede) kunnen helpen. De burgemeester stelt voor de straatcoaches de kans te geven, houdt vinger aan de pols en hoopt dat het tij keert met de overlast. De burgemeester heeft een brief gestuurd naar de staatssecretaris met de oproep om bij te dragen in de kosten, onder de verwijzing naar de vele inspanningen van de gemeente Emmen rond de (crisisnood)opvang – met COA Ter Apel als veroorzaker en het ministerie J&V als organisator. Eerder liet de staatssecretaris doorschemeren positief tegenover compensatie voor de straatcoaches te staan. Deze tactiek leek de burgemeester gezien de overlastproblematiek beter dan te wachten met de inzet van straatcoaches tot een toezegging vanuit J&V. Het is bekend dat enkele bewoners snel het woord 'burgerwacht' in de mond nemen. In Nederland zijn daar slechte ervaringen mee, het brengt de verhoudingen met politie en boa's in disbalans. De burgemeester is tegen burgerwachten en voorstander van de juiste juridische wegen om betrokken inwoners te ondersteunen. Hij is heel tevreden over de mate van meedenken van Nieuw-Weerdinge over oplossingen.

50PLUS vraagt of dit jaar weer een (verhelderende) voorlichtingsavond voor carbidschieters komt.
Burgemeester Van Oosterhout nodigt iedereen uit voor de carbidvoorlichting op 15 december vanaf 19.00 uur.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Belastingverordeningen 2023 (inclusief tarieventabellen)

Eerste termijn

PVV wil alle tarieven op dezelfde hoogte als 2022 houden, zeker daar de reinigingsrechten openbare werken zeer veel financiële druk geven in deze crisistijden. Verhoging brengt inwoners nog meer in de verdrukking en zorgt voor extra beroep bij hen op (financiële) steun vanuit de gemeente. Bovengronds parkeren moet gratis worden. In parkeergarages moet het tarief goedkoper worden. Een gehandicaptenparkeerkaart moet ook gratis worden in plaats van hogere leges.
ChristenUnie verbaast zich erover dat de PVV bij de Begroting niet met een motie is gekomen.
PVV wil haar betoog vervolgen.
ChristenUnie wil niettemin graag een antwoord op de vraag.

PVV heeft hier bij de Begroting geen motie over ingediend en weet de reden niet. De verordeningen zijn nu geagendeerd en de fractie vindt dat zij hierop moet reageren. Zij wil ook bij de detailhandel zorgen voor zoveel mogelijk lastenverlaging, mede vanwege de leegstand.
PvdA benadrukt dat de tarieven zijn gebaseerd op de genomen raadsbesluiten bij de begrotingsbehandeling voor 2023. Wil de PVV die nu overdoen? Dat lijkt niet de bedoeling.
PVV heeft in november tegen de Begroting gestemd. Zij wil de argumenten bij haar tegenstem nogmaals toelichten en meent daar recht op te hebben. De raad moet meer rekening houden met de problematiek bij veel inwoners op vele terreinen, die lasten als gemeentelijke heffingen en belastingen niet meer kunnen betalen. Deze belastingverordeningen bevatten tal van niet-reële verhogingen, gezien de huidige omstandigheden voor inwoners, ondernemers, sportclubs en vele anderen.

50PLUS vraagt zich af waarom de schilgebieden voor de parkeerbelastingen gelijk zijn gebleven. Juist daar is het winkelaanbod sterk verlaagd, waardoor omwonenden geheel verlost moeten worden van die belasting. Dat deel van de schilgebieden moet geschrapt worden. Vreemd dat er in Klazienaveen een ander tariefsysteem is voor de reclamebelasting dan in Emmen: dit druist in tegen het gelijkheidsbeginsel in de Grondwet.
Voorzitter Bos wijst erop dat nu niet het beleid of aanpassing van de schilgebieden centraal staan, maar sec de vaststelling van de tarieven.
50PLUS vindt dat zijn betoog indirect de hoogte van de tarieven en daarmee dit agendapunt raakt. Zijn de kosten van LED-verlichtingsarmaturen bij gemeentelijke sportvoorzieningen eenmalig of per jaar? Zijn ze ook noodzakelijk te maken voor verenigingen die zelf lichtmasten plaatsen?

SP leest terecht dat de basis voor dit voorstel ligt bij de besluitvorming bij de Begroting, waar elke fractie na uitgebreide discussie haar wensen had kunnen voorleggen. Door de latere beschikbaarheid van de WOZ-taxatiewaarden kunnen de tarieven voor OZB en rioolheffing later lager worden. Dit moet wel heel duidelijk gemaakt worden richting inwoners; hoe gaan B&W dat doen?

Wakker Emmen stemt in met dit voorstel en kan zich volledig in de methode van de voorlopige tarieven voor OZB en rioolheffing. Uitgangspunt moet zijn en blijven dat de tarieven gelijkblijven of alleen minimaal verhoogd worden.

PvdA sluit zich aan bij de opmerking van de SP over de begrotingsbehandeling. De sporttarieven worden in de Begroting bevroren op het niveau van 2022 en de wijzigingen zijn alleen tekstueel van aard. Klopt dat? Is het juist dat het tarief mist voor het opvragen van een akte van overlijden?

ChristenUnie vraagt zich nog steeds af of er geen moederverordening met alle (feitelijk minieme) wijzigingen is op te stellen in plaats van telkens met alle verordeningen te komen. De fractie verzoekt het college hierover intern advies in te winnen bij de jurist.

VVD sluit zich aan bij de vraag van de PvdA over de verhoging van het sporttarief van 1 procent ten opzichte van het in november aangenomen amendement.

Reactie college
Wethouder Otter heeft de optie 'moederverordening' op verzoek van de ChristenUnie eerder laten uitzoeken en zal dat nog eens doen.
ChristenUnie sprak indertijd de betrokken ambtenaar. Misschien zijn er nieuwe inzichten?
Wethouder Otter komt hier schriftelijk op terug, net als op de vragen over de tarieven voor sportvoorzieningen en overlijdensaktes. Het is gebruikelijk dat aan het eind van het jaar nog niet alle WOZ-waarden bekend zijn. Verhoging is niet toegestaan, verlaging wel (indien nodig in januari). De huidige inschatting is dat de vastgestelde waarden vrij goed kloppen. De communicatiecyclus hierover richting de inwoners volgt in april 2023.

CDA wijst op de laatste alinea van bijlage 2A over de tarieven voor OZB en rioolheffing.
Wethouder Otter ziet in die tekst staan dat die tarieven inderdaad gelijkblijven. De verzoeken om tarieven gelijk te houden aan het niveau van 2022, gratis parkeren in te voeren en schilgebieden te schrappen zijn alle beleidsmatig van aard. Dat is nu niet aan de orde: de uitgangspunten zijn bij de Begroting vastgesteld. De reclamebelasting is bedoeld om gezamenlijke activiteiten door alle ondernemers in een woonplaats te laten financieren. De gemeente int die belasting, de ondernemers in de verschillende dorpen c.q. grote winkelcentra beslissen zelf over de grondslag voor het incasseren. De tarieven voor alle lichtmasten, ook LED, worden per jaar geïnd.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7B. Energietoeslag gemeente Emmen 2023 inclusief collegebrief
Inleiding college
Wethouder Wanders memoreert de recente vaststelling door B&W van de beleidsregels. De wetswijziging voor de energietoeslag 2023 ligt in concept voor. Het college gaat die bestuderen op consequenties voor de Emmense beleidsregels. Laat onverlet dat dit raadsvoorstel noodzakelijk is voor de uitbetaling van het eerste deel van 2023, anders komt het pas bij de Jaarrekening (mei) aan de orde.

Eerste termijn
SP vindt het een prima voorstel, beter dan het overbodig en onnodig budgetten heen en weer schuiven. De fractie ziet dus graag dat dit doorgang vindt.

Wakker Emmen is blij met de nieuwe uitbetaling in 2023 van de energietoeslag aan inwoners tot aan 120 procent van het wettelijk sociaal minimum. De fractie kan zich ook vinden in de beleidsregels zoals de verlengde uitkeringstermijn, uitkering van het eerste deel van de toeslag in december 2022 middels een begrotingwijziging en de uitvoeringswijze voor 2023. Deze regels geven blijk van visie en daadkracht.

PvdA sluit zich aan bij de betogen van de SP en Wakker Emmen en stemt in met het voorstel.

CDA heeft het voorstel laten toetsen door een externe financieel deskundige: die meent dat de werkwijze correct is. De fractie kan daarom ook instemmen met dit voorstel.

ChristenUnie stemt in met het voorstel. Hebben B&W overwogen de reserve aan het calamiteitenfonds toe te voegen vanwege de soortgelijke doelstelling? Als het bedrag maximaal vier ton afwijkt van deze schatting, dan hoeft het college niet meer terug te komen bij de raad(scommissie).

Reactie college
Wethouder Wanders legt uit dat het hier een specifieke uitkering betreft. Daarvoor krijgt de gemeente rijksmiddelen en het betreft hier individuele rechten gebaseerd op de Participatiewet. Vandaar deze werkwijze en niet via het Emmense calamiteitenfonds.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.
8A. Advies aanwijzing lokale publieke media-instelling
D66 kan zich goed vinden in het voorstel. De fractie is blij met ZO!34 en is benieuwd naar wat deze lokale omroep gaat bieden in 2023.

VVD is tevreden over de pluriforme werkwijze van ZO!34 (radio, website, socials e.a.), waarvoor het gebied verder is uitgebreid van Borger-Odoorn naar Coevorden. De omroep brengt op een goede manier lokaal nieuws. De fractie is hier heel content mee en is positief over het voorstel.

50PLUS vraagt naar de voortgang van de invulling (uitbreiding) van de vacante posities in het PBO (Programma Bepalend Beleidsorgaan). Zijn daarbij niet meer dan vier aandachtspunten?

Wakker Emmen staat achter het voorstel voor het verlengen van de zendvergunning voor ZO!34 als lokaal publiek medium met een degelijk aanbod. Wel is de fractie benieuwd of er ooit een kijk- en luisteronderzoek is uitgevoerd. Zo niet, dan is dit alsnog aan te raden.

Reactie college
Wethouder Leal dankt voor de positieve geluiden uit de commissie. Het PBO kan inderdaad meer dan vijf leden gaan tellen: uitbreiding met vertegenwoordigende stromingen is onderwerp van gesprek. Op de vraag over het kijk- en luisteronderzoek komen B&W schriftelijk terug.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

9. Onderwerpen ter bespreking
9A. Toelichting burgemeester en wethouder inzake asielbeleid plus brief college inzake asielbeleid, Spreidingswet asiel, huisvestingsopgave en opvang Oekraïners
9B. Motie VVD 'Betrokkenheid raad bij beslissingen asielbeleid'
9C. Motie FvD 'Wvb – bevolking actief inlichten'
(Deze drie agendapunten zijn op verzoek van de fractie Forum voor Democratie (bij verstek) en na unaniem commissiebesluit verplaatst naar de eerstvolgende commissie in januari 2023.)

10. Vaststellen verslag vorige vergadering
10A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 13 oktober 2022
Voorzitter Bos stelt vast dat de notulen van 13 oktober 2022 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium
Er zijn geen agenderingsverzoeken.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting
Voorzitter Bos sluit de vergadering om 20.25 uur onder dankzegging.